

ПРЕДПРИЕМАЧ

Лице в лице с евробюрократията

Електронната мрежа СОЛВИТ помага при конфликти с администрацията

Мара **ГЕОРГИЕВА**

Сблъсъкът с държавни чиновници обикновено е твърде болезнен за компаниите независимо дали битката се разиграва в България, или в друга държава.

СОЛВИТ помогна за отмяна на глоба на норвежка авиокомпания ИЛЮСТРАЦИЯ: SOLVIT

Подценяването на бюрократичните пречки може да струва много, много пари на фирмата. Зад граница ситуацията е допълнително усложнена, тъй като дружеството често работи в абсолютно непозната, понякога враждебна среда.

След приемането на страната ни в ЕС все повече компании обръщат поглед в западна посока. Това предизвиква логичния въпрос колко и какви са възможностите за противодействие, ако администрацията в държава - членка на ЕС, нарушава правото на българско предприятие да продава на общия пазар. Как може да се защити изрядна фирма, ако чуждестранен чиновник по някакъв начин се опитва да попречи на нейното навлизане в съответната държава? Предприемачът може да потърси правата си по съдебен ред. Друг вариант е да се обърне към арбитраж. Ако не е достатъчно настоятелен, може просто да преглътне и да отстъпи. От една година обаче към методите на противодействие се прибавя още един - европейската електронна мрежа СОЛВИТ (от англ. SOLVIT - реши го, разреши проблема).

СОЛВИТ дава възможност на граждани и фирми бързо, безплатно и без намеса на съдебна инстанция да решат споровете си с чуждестранна администрация. За да постигне ефект, системата не размахва пръст и не троши кости. Специалистите, ангажирани с решаването на казуса, използват фактите, анализа, кореспонденцията, диалога, обмяната на становища. Макар че СОЛВИТ работи в България вече цела година, засега

липсват примерите за успешна намеса на мрежата при решаване на български фирмени казуси. Но компании от останалите страни - членки на ЕС, повече от пет години ползват възможностите на

СОЛВИТ срещу бюрократите
Митническите власти на френско летище например задържаха самолет на норвежка авиокомпания и го глобили с 3000 евро. Поводът бил, че компанията не притежава необходимото за страни извън Европейския съюз разрешение за търговски полети на територията на Франция. В спора се намесил френският СОЛВИТ център, който информирал митническите влас-

ти в своята страна, че не могат да изискват подобно разрешение от норвежката компания, тъй като според Споразумението за Европейско икономическо пространство (което разширява вътрешния пазар, като включва Норвегия, Исландия и Лихтенщайн) норвежките фирми се ползват от същите права, както фирмите от държавите - членки на Европейския съюз. В резултат на намесата норвежката авиокомпания получила обратно своите 3000 евро. Случаят бил решен за 10 седмици.

Холандски търговец внасял употребявани автомобили от Франция в Холандия. Опитал се да продава същите автомобили и в самата Франция, но от него поискали да представи някои формуляри, които можел да получи само ако е регистриран като търговец на автомобили във Франция. Човекът се колебал да се регистрира във Франция, защото се опасявал от бъдещи трудности при прилагане на системата за социално осигуряване. След множество безрезультатни разговори със съответната френска администрация търговецът се обърнал към местния СОЛВИТ център, откъдето пояснили, че съгласно правото на ЕС исканията за регистриране във Франция са, меко казано, преувеличени. Случаят бил решен за 9 седмици, след което холандският предприемач получил картбланш за дейността си във Франция, без да е нужна допълнителна регистрация.

Испанска автобусна компания, законно наемаща румънски шофьори на автобуси, извършвала редовни пътнически превози между Испания и Ру-

мъния. При проверка на границата в Австрия обаче полицията извадила душата на румънския шофьор, тъй като той не можел да представи доказателство за местожителство в Испания. На водача било забранено да шофира автобуси в Австрия през следващите пет години, а автобусът бил заставен да промени маршрута си и да заобиколи през Словения. От СОЛВИТ центъра в Испания препратили случая към колегите си в Австрия с аргумента, че полицията няма право да налага изисквания за националност или местожителство и още по-малко да попречи на автобуса да премине през Австрия. Центърът на СОЛВИТ в Австрия успял да убеди властите, че са допуснали сериозна грешка. Австрийската гранична полиция се извинила за причиненото неудобство, отменила забраната за румънския шофьор и изяснила разпоредбите си, за да се предотвратят подобни инциденти в бъдеще. Случаят бил решен за 10 седмици.

Чешка компания била възпрепятствана от Словашката търговска инспекция да изнася строителни продукти в Словакия с мотива, че те не са изпитани в страната и не отговарят на словашките разпоредби. Чешката фирма се свързала със СОЛВИТ за съдействие. Оттам обяснили на властите, че отказът противоречи на правилата за съответствие на Европейския съюз и че след като строителните материали са вече одобрени в Чехия, това е достатъчно, за да се продават и в Словакия. Случаят бил решен за 7 седмици, а бюрократичните пречки пред чешката фирма отпаднали.

Три критерия

определят дали СОЛВИТ може да помогне при разрешаването на даден случай. Необходимо е проблемът да е от презграничен характер и да засяга повече от една държава - членка на евро-съюза. Казусът трябва да е възникнал в резултат на неправилно прилагане на законодателството на Европейския съюз. Случаят трябва да засяга административните органи на национално, регионално и местно ниво.

СОЛВИТ не може да помогне, когато проблемът е между компаниите (гражданите) в дадена държава членка и администрацията на същата държава. Мрежата е безсилна и ако спорът засяга компаниите (или гражданите) и институциите на Европейския съюз. СОЛВИТ няма право да се намесва и когато са в ход съдебни процедури. Не може да се разчита на помощ и ако проблемът е резултат от отношения, попадащи изцяло в частната сфера - например бизнес - бизнес или потребител - фирма.

През първата година от дейността на българския СОЛВИТ център са регистрирани 223 запитвания от граждани и компании, отчита Калоян Симеонов, и.д. началник на отдел „Координация по европейските въпроси“ в администрацията на МС. Само около 10% от тези запитвания са от представителите на българския бизнес. Най-многобройни са казусите, поставени от граждани, за взаимно признаване на професионални квалификации и дипломи (19%). Следват искания за решаване на проблеми, свързани със свободно движение на работници (10%), с права в областта на социалната сигурност и регистрирането на моторни превозни средства (6%). Отчетени са единични запитвания на фирми, свързани с пазарен достъп на стоки и услуги и свободно движение на капитали. И в останалите държави от ЕС гражданите са два пъти по-активни в търсенето на правата си чрез СОЛВИТ в сравнение с фирмите, отчитат редовните доклади на Европейската комисия за дейността на мрежата, която е позната в ЕС от юли 2002 г.

Няколко са причините за слабия интерес на фирмите, коментира Калоян Симеонов. „Компаниите разполагат с по-големи ресурси в сравнение с гражданите да извършват предварителен анализ и проучвания, да използват квалифицирана правна помощ или да работят самостоятелно върху отстраняването на даден проблем“, казва Симеонов. Освен това според него предприемачите изпитват известни опасения и страх да се оплакват от националните органи на други държави - членки на общността.

Българският СОЛВИТ център е обособен в дирекция „Координация по въпросите на ЕС и международните финансови институции“ в администрацията на Министерския съвет. Официалният му сайт е <http://www.government.bg/solvit>, където може да се попълни онлайн формуляр за подаване на жалба. ■ К

✕ ЕФЕКТ

82%

е средното ниво на успешно разрешаване на случаите от СОЛВИТ за целия ЕС през 2006 г.

СОЛВИТ решава

ЗА КОМПАНИИТЕ:

- Пазарен достъп за продукти
- Преговяване на услуги
- Установяване като самостоятелно заето лице
- Възстановяване на ДДС
- Свободно движение на капитал.